

**Upravičeno
zahtevamo
svobodo tiska!**

Letna naročnina znaša Din 40.—. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Masarykova 14/II. Račun pri Poštni hran. 16.160. Rokopisov ne vračamo. Telefon 21-09.

Leto VI.

Ljubljana, dne 10. julija 1937.

Št. 27.

Eno leto

V naši politični zgodovini je bilo redkokatero leto toliko zanimivo, kot ravno preteklo. Prineslo nam sicer ni onih političnih dogodkov, ki običajno služijo kot merilo političnega položaja, ali v tem letu se je izvršil proces, ki ga doslej mi nismo bili vajeni in ki sam na sebi pomeni velik korak naprej k naši politični dozorelosti ter velik korak naprej h končnemu cilju in popolni zmagi jugoslovenske ideje.

Dobri dve leti je minulo, ko je politična armada jugoslovenskih nacionalistov doživela eno svojih največjih razočaranj. Takorekoč preko noči se je znašla v položaju, ki ga ni pričakovala in ga tudi ni nikdar predvidevala. In kar je najhujše, v tem kritičnem trenutku je ostala naenkrat brez vodstva. Takrat se je pokazala katastrofalna napaka, ki se je sistematično gojila skozi leta in leta. Mesta voditeljev so zasedli ljudje, ki opasnostim niso bili dorasli, ki so bili pač sposobni gojiti osebni kult, niso pa bili sposobni boriti in žrtvovati se za idejo tudi v hudih časih.

Ozlovoljeni in razočarani jugoslovenski nacionalisti so pričeli zapuščati vrste te politične armade, ki je kopnela kot pomladanski sneg pod prvimi sončnimi žarki. Ta proces razkrajanja je končal v tako rekordnem času, da so nad tem strmili celo oni, ki v to politično armado ravno vsled gori navedenih napak nikdar niso stavili posebnih nad.

Prišla je doba obupavanja in dvoma. Obupavali in dvomili so celo oni stari borci, ki so preživeli mnogo težkih udarcev tekom svojega političnega delovanja. V tej dobi splošne negotovosti in neorientiranosti, nezaupanja drug do drugega in stalnega pričakovanja najhujšega pa se je pokazalo ponovno, da so takim časom dorasle le one organizacije jugoslovenskih nacionalistov, ki zametavajo vsak osebni kult, ki ne vežejo svojega dela in svoje borbe na politične meteore, temveč so z vsem svojim žitjem in bitjem predani le ideji, ki verujejo v njo z vso svojo dušo in globokim prepričanjem, da je ta ideja ona nujnost našega dnevnega življenja, ki je edino dovolj močno sredstvo za preoblikovanje našega dnevnega življenja v smeri, ki jo zapoveduje rešitev sodobnih kulturnih, socialnih, ekonomskih in samoobrambnih problemov.

Tako izgrajeni poedinci in na tem temelju delujoče organizirane skupine so ostale kot otočje v razdivjanih valovih splošnega kaosa. Ti poedinci in te skupine niso premišljale niti trenutke, sprejeti so borbo, ki jim je bila vsiljena nase, ter nudili odločen odpor vsakomur in ob vsakem času. Te skupine in ti poedinci pa so bili tudi oni svetilnik v morju megel, h kateremu so se pričele zlivati množice raztepenih političnih armad, zbirati se okoli njih in z dneva v dan ojačevati njih temelje in širiti njih območje.

Spočetka počasi in skoraj nevidno, se je pričelo pozneje vedno jasneje kazati delo teh nacionalističnih skupin. In tako je prišel Vidov dan preteklega leta, ko se je po enoletnem zatišju zgrnil prvič zopet val jugoslovenskih nacionalistov v beli Ljubljani ob priliki razvzitja prapora jugoslovenskih dobrovoljcev. To priliko so izrabile enako usmerjene nacionalne organizacije za spontan in veličasten nastop jugoslovenskih nacionalistov, ki je bil istočasno signal v naši banovini za ponovno oživiljenje in ponoven pohod jugoslovenskih nacionalistov. Od tega dne dalje skoro ni beležiti niti enega tedna, ki bi nam ne pokazal novih podvigov v mestih in po deželi, ki bi ne dokazoval znova moč in elan jugoslovenskih nacionalistov v naši banovini. Predvsem so se tu izkazale požrtvovalne sokolske čete, katerih delo v preteklem letu bo gotovo ostalo v spominu vsem, kot svetel dokaz žive vere in nezlomljivosti jugoslovenske ideje v našem narodu, predvsem pa v onem našem malem človeku, ki je ostal v času plodnih let »jugoslovenske« konjunktore daleč v ozadju, ki pa je stopil na plan in dvignil jugoslovenski prapor v trenutku, ko je omahnil iz rok slabšev.

Le tem dejstvom se moramo zahvaliti, da imamo danes v naši ožji domovini strnjeno in prekovano fronto jugoslovenskih nacionalistov, ki je pripravljena vsak trenutek brez posebnih pozivov stopiti na plan ter manifestirati v najtežjih okoliščinah pripadnost jugoslovenski ideji in za to idejo sprejeti nase vsako, tudi še tako težko borbo. Eno leto težke borbe je prekovalo to fronto in

Plemenske zastave in naše šolstvo

Prav tako je vsakega sramežljivega, ki se je izogibal po-

Čuvajmo Jugoslavijo!

čuvajmo vsakega sramežljivega, ki se je izogibal po-

Namenoma se nismo bavili s tem vprašanjem tekom šolskega leta, ker nismo hoteli, da bi se smatrali naši članki kot nekak napad na mladino ali celo kot poskus denunciranja. Tega nismo hoteli tudi iz razloga, ker se prav dobro zavedamo, da je mladina prav za prav nedolžna, ker je le zapeljana in nahujkana od elementov, ki stoje izven nje in imajo svoje satansko veselje, če privlečejo del mladine v svoje začarane kroge. Ne pomislijo pa pri tem na posledice.

S čisto stvarnega stališča moramo ugotoviti, da je prešel osnovni princip 6. I. 1929. tudi v danes veljavno ustavo od 3. IX. 1931. Vsi danes veljavni zakoni temelje na principu ne samo državnega, marveč tudi narodnega edinstva, ki ga je tako pregnantno in odločno preciziral Blagopokojni Kralj. V svojem proglasu od 6. I. 1929. je označil kot svojo sveto dolžnost, da čuva z vsemi sredstvi državno in narodno edinstvo in da hoče to svojo dolžnost brez kolebanja izvršiti do konca. »Čuvati narodno edinstvo in državno celoto, to je najvišji smoter Moje vladavine, a to mora biti tudi najvišji zakon za Mene in vsakogar!«

V svojem nagovoru na takrat imenovane ministre med katerimi je bil tudi g. dr. Korošec, je izjavil Blagopokojni Kralj: »Avtoriteti oblasti morate tako vi, kakor tudi vaši podrejeni organi visoko čuvati ter ji ob vsaki priliki pridobiti popolno spoštovanje. To dosežete le tako, če se boste strogo držali državnih zakonov in če ne boste dovoljevali niti njih preziranja niti njih najmanjših kršitev... Pričakujem od vas, da boste v duhu narodnega edinstva negovali in razvijali slogo, enakost in enakopravnost vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev...«

Kar se tiče šolstva, govore vsi tozadevni zakoni ne samo o državnem, marveč tudi o narodnem edinstvu. Zakon o učiteljskih od 27. 9. 1. 1929 pravi v § 1. izrecno, da dosega učiteljska svoj namen s tem, da »izobrazujejo pripravnike v duhu državnega in narodnega edinstva in verske strpljivosti«. Zakon o narodnih šolah od 5. XII. 1929. pravi v svojem § 1., da morajo »narodne šole s poukom in vzgojo v duhu državnega in narodnega edinstva in verske strpljivosti pripravljati učence za moralne, vdane in aktivne člane države, narodne in družabne skupnosti«. V svojem § 8. pa pravi ta zakon: »Učitelj mora dajati

napravilo iz nje jeklo, kakršno niso bili sposobni niti iz daleka skovati naši tolkovi opevani politični kovači. Še več! Globoko smo prepričani, da je to jeklo postalo tako trdo in nezlomljivo vsled tega, ker so pri njegovem kovanju bili ti politični kovači daleč v ozadju. Danes je to jeklo dokovano. Čaka samo onega, ki je vreden iz spošten, da mu da obliko orožja. Naj pa se ne varajo oni, ki s poželjivostjo upirajo oči v to jeklo, da bo kdajkoli pelo kot orodje v njihovih rokah. To jeklo je sposobno prenesti vsak napor in najtežje delo, ni pa sposobno prenesti ne vrednih rok.

zglede državljanske, verske, politične in kulturne strpljivosti. Zato se mora izogibati vseh akcij privatnega in javnega, zlasti zgolj političnega značaja, ki utegnejo dovesti do te nestrpljivosti. Zato ne smejo biti učitelji člani organizacij, ki so kakorkoli škodljive za smotre narodnih šol. Ker omenja zakon pri tem izrecno določbo svojega § 1., je s tem pač ostró povdano, da ne smejo biti učitelji člani nobenih takih organizacij, kojih delo in cilji ne bi bili združljivi z duhom državnega in narodnega edinstva ter verske strpljivosti.

V zakonu o srednjih šolah od 31. VIII. 1929. je važna določba § 67., ki se glasi: »Učenci srednjih šol smejo ustanavljati društva radi intelektualnega, moralnega, estetičnega in zdravstvenega izpopolnjevanja, toda nikakor ne na plemenski ali verski podstavi.«

Avtentični interpretator vseh teh zakonov in uredb je bil edino le Blagopokojni Kralj. Kako je on interpretiral pojem narodnega edinstva, to je klasično pokazal ne samo v besedah, marveč tudi v dejanjih. Kot tipičen, rasni predstavnik srbskega dela našega naroda je napravil odločno črto pod vso slavno srbsko prošlost ter izjavil, da se naj tudi ta slava srbska prošlost, kateri je dal ravno on s svojim umom in s svojimi osebnimi junaštvi in telesnimi naporji najvišji blek in največji uspeh, umakne jugoslovenski sedanosti in jugoslovenski bodočnosti. Srb po krvi in srcu je ukinil srbsko ime in vse oznake samostojne srbske prošlosti, ukinil slavno, s toliko krvjo prepojeno in s toliko slavo ožarjeno srbsko zastavo ter označil tudi to kot plemensko, ki nima več mesta poleg državne, jugoslovenske. Vse to spada v slavno prošlost — tako je čutil in govoril — vse to naj služi le kot podlaga še slavnjejši jugoslovenski bodočnosti pod okriljem enotne jugoslovenske zastave!

Avtentična interpretacija Blagopokojnega Kralja drži še vedno ter sploh ni nikogar, ki bi mogel danes zakonitim potom na njej spreminjati karkoli. Miselnost, ki je vodila Blagopokojnega Kralja dne 6. I. 1929., je prešla tudi v vse državne zakone in uredbe, vsi ti zakoni so torej zgrajeni na narodnem edinstvu, smoter vseh teh zakonov je odstranitev plemenske razcepljenosti v prošlosti in proglasitev državne in narodne enotnosti za sedanost in bodočnost. Dejansko tudi nihče in nikjer ni poskušal spreminjati karkoli na teh zakonih, še manj seveda na avtentični interpretaciji Blagopokojnega Kralja! Ne vprašamo se pri tem, kaj misli o vsem tem doktor Maček s svojimi trabanti, ne zanima nas, kaj mislijo posamezni zagrizeni, od tujih uplivov okuženi separatisti in onstran Sotle in Kolpe. Vse to je demagogija, vse to je le izraz neke trenutne dnevnopolitične koncepcije in zablude, ki pride, pa tudi mine.

Za nas stoji dejstvo, da imamo tudi danes še kraljevo vlado, ki je vezana na vse te zakone in to svojo vezanost tudi priznava. Stori la je to kot vsaka izmed njenih prednic iz 6. I. 1929. v svoji nastopni deklaraciji, povdarila je to svojo vezanost tudi pozneje pri raznih prilikah ter smo ravno v zadnji številki našega lista citirali tozadevno nekaj popolnoma jasnih in določnih izjav odgovornih predstavnikov današnje kraljevske vlade.

Uradniki in uslužbenci področja ministrstva prosvete morajo v smislu uredbe od 15. III. 1929. polagati službeno prisego ter se obvezati, da se bodo držali »pri svojem delovanju državnih zakonov in naredb«. Vsi ti državni zakoni temelje na principu državnega in narodnega edinstva, vsi ti državni zakoni odklanjajo vsako zanašanje plemenskih ali verskih uplivov v naše šolstvo. Vsi ti zakoni zabranjujejo torej, da bi se pojavili v kateremkoli izmed naših državnih šolskih zavodov kakršnikoli znaki plemenske nestrpljivosti. Med te znake plemenske nestrpljivosti pa spadajo v prvi vrsti plemenske zastave.

Zakon od 3. X. 1929., ki je dal naši državi edino pravilno ime »Kraljevina Jugoslavija«, je odredil razpust vseh onih društev, kojih plemensko obeležje, ime ali cilj delovanja bi bili v nasprotju z državnim in narodnim edinstvom. S tem zakonom je bilo tudi določeno, da se smejo izobešati v bodoče samo državne zastave, da je torej izobešanje plemenskih zastav zabranjeno. Kot je to danes že nekako

običajno, bo marsikdo rekel: Kaj zakon, bil je pač diktatorski režim in tudi oni, ki so v njem sodelovali, niso bili svobodni...

Temu je treba predložiti izjavo ministrskega sveta od 4. VII. 1930., s katero so vsi takratni ministri, med njimi tudi g. dr. Anton Korošec kot predstavnik bivše SLS in sedanjega slovenskega dela Jugoslovenske Radikalne Zajednice, izrečno priznali in ugotovili:

1. Da sta manifest od 6. I. 1929 in zakon od 3. X. 1929 osnova vsega našega državnega in nacionalnega življenja. S tem je bilo tudi po ministrskem svetu in vseh njegovih takratnih članah, s tem pa tudi po vseh političnih skupinah, ki so jih člani te kraljevske vlade zastopali, z vsem povdankom izraženo, da mora biti vsakemu najvišja dolžnost čuvati edinstvo naroda in državne celote, da je torej vsaka posebna slovenska, hrvaška ali srbska politika nezdružljiva z interesi naroda in države, ker »mora za vso bodočnost veljati kot absolutno načelo: eden jugoslovenski narod, ena jugoslovenska nacionalna zavest.

2. Da zaslužijo plemenska imena in tradicije sicer vse spoštovanje, da pa morajo služiti v bodoče le razvoju nacionalne sinteze in edinstva.

3. Da naj pripadajo plemenske zastave »v pieteti preteklosti, nacionalna bodočnost pa hoče samo jugoslovensko nacionalno trobojnico.

4. Pouk mora biti od osnovne šole pa do univerze izvajan strogo v jugoslovenskem nacionalnem duhu ter mora tej nalogi v popolnosti odgovarjati tudi učitelj in profesor.

Ni nam za prazno govorčenje, hočemo le ugotoviti dejstva in iz teh dejstev izvajati svoje zaključke. Učitelj mora biti pri svoji vlogi v šoli, da je znan del naše mladine ne samo izven šolskih zavodov, marveč tudi v teh zavodih samih in tekom šolskega pouka manifestiral »jedno narodno, jedno državno, jedno plemensko, jedno plemensko«.

Čuvajmo Jugoslavijo!

ma, ki je bil v prvi vrsti plemenski, pa je bil

Sedaj so počitnice ter je dovolj časa do prihodnjega šolskega leta, da merodajni činitelji premislijo vso to zadevo ter zavzamejo svoje stališče. Naj smatramo ti činitelji ta članek kot resen opomin in resen poziv, da se to, kar smo doživljali letos, ne bo dogajalo več v bodočem šolskem letu. Naše šole niso nobena privatna podjetja, kjer bi lahko odločalo razpoloženje te ali one politične struje, te ali one plemenske ali verske sekte. To so državne ustanove, ki morajo poslovati v smislu obstoječih državnih zakonov in stremeti za onimi cilji, ki jih ti zakoni določajo in jih je treba brezpogojno doseči v interesu države in naroda. Na tem niso interesirane samo oblasti, niso interesirani samo učitelji in učenci, na tem je interesirana in mora biti interesirana celokupna javnost.

Zato, roke proč od šolstva in šolske mladine! Vsaj za njo naj veljajo obstoječi zakoni, vsaj napram njej se naj spoštujejo ti zakoni, kajti sicer ne bo postala ta mladina nikdar »moralen, vdan in aktiven član državne, narodne in družabne skupnosti!« Ta naša zahteva je zakonita, upravičena, te naše zahteve se mora zavedati vsak, ki hoče ostati zvest položen službeni prisegi!

»Sprejmi v svoje roke ta prapor, ki ga poklanja tebi in bratom Sokolom Nj. Vel. Kralj Peter II., da bi bili pod njim in v njegovem okrilju vedno zbrani, pripravljeni na vse za Kralja in Domovino; pripravljeni da očuvate vrhovni narodni ideal: Državno in narodno edinstvo! To je naš največji zakon, ki nam ga je zapustil, vsem brez izjeme, v oporoki pokojni kralj Ujedinitelj, kralj Mučenik. To je ono edino, ki je zmožno voditi Jugoslavijo in jugoslovensko nacijo k napredku in veličini.«

Kraljevski namestnik dr. Ivo Perović
20. junija 1937.

K odkritju spominske plošče blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Uedinitelju v šoli na Grabnu

Država, ki je zgrajena na gorah kosti svoje najbolje dece, in cementirana s krvjo svojega Kralja, ne more propasti nikdar!

9. X. 1934 je padel v Marseillu Viteški Kralj Aleksander I. Zedinitelj mučeniške smrti za svoj narod. — Čuvajte Jugoslavijo!

Viteški Kralj! V imenu trnovske dece poklanjam ta trnjeven venec kot dokaz, da nam ostane spomin na Tvoje delo in trpljenje ter Tvojo mučeniško smrt vedno svet.

Iz velikonočne poslanice patriarha Varnave:

Mi nastopamo radi mira, ljubezni in bratstva vseh sinov naše države, pa naj pripadajo tej ali drugi veri

Priobčujemo zaključni del letošnje Velikonočne poslanice patriarha Varnave pravoslavnim vernikom:

»Svetosavska cerkev je delila s svojim narodom tudi najtežje preizkušnje. Samostani, cerkve, duhovniki so žrtvovali vedno vse, kar so imeli, za ubogo srbsko rajo, za ohranjanje svetosavske narodne kulture, za osvoboditev in ujedinjenje tudi drugovernih bratov in za ustvaritev današnje države. Milijoni škofov, redovnikov, duhovnikov in njihove verne črede so polagali svoja življenja za Krst časti in slobodu zlatnu, za osvoboditev in ustvarjenje današnje države!

Svetosavska srbska cerkev in njeni pastirji ne prihajajo kot neka cerkvena država ali celo inozemska cerkvena država, ki bi imela svoje politične osvojevalne načrte, svojo diplomacijo, svojo politično znanost, svoje posebne politične, finančne, gospodarske, gimnastične in kulturne ustanove — in bi bila država nad državo ter država v državi. Svetosavska srbska cerkev prihaja s svojimi pastirji kot Kristusovo nebeško carstvo, ki hoče duhovno in moralno preporoditi in spopolniti družino, občino, narod, državo in vse narodne kulturne ustanove.

Svetosavska srbska cerkev in njeni pastirji po vzoru Kristusa in njegovemu nauku ne žele zapovedati ljudem in obstoječemu družabnemu redu ter tudi nečejo, da bi jim služili drugi, marveč hočejo služiti in tudi slu-

žijo drugim, vedno pripravljeni, da položijo tudi svoja življenja za nje radi Boga in Kristusa.

Svetosavska srbska cerkev s svojimi pastirji ni poznala nikdar klerikalizma ali oddvajanja klera od vernikov z nekimi pregradami ter gospodovanja klera nad verniki. Svetosavska srbska cerkev je živa, narodna cerkev, ki čuva in neguje narodni duh, običaje, stremljenja in ideale, podrejujoč jih večni božanski, krščanski vsebini ter spravljajoč jih v harmonijo z vesoljnim značajem in stremljenjem Kristusove cerkve. Ona ni niti mednarodna, niti nenarodna, niti tujerodna, ona je nacionalna srbska cerkev. V istem smislu so tudi njeni pastirji živi člani srbskega rodu, ki čutijo in se žrtvujejo za ta rod, ne pa za neke tuje mednarodne cilje.

Ali se more in sme samo pomisliti, da bi jo nadomestila pri tem kaka mednarodna, protinarodna, tujerodna cerkev? Če bi kdo sploh pomislil na kaj takega ali poskušal kaj takega izvesti, naj ve, da Bog ne bo dopustil tega, pa ne bosta dopustila tega niti Svetosavski narodni duh niti srbski rod. Vekovna zgodovina srbskega rodu je najboljši dokaz, da je Svetosavski duh neločljiv od narodnega duha, od narodne in državne misli in težnje.

Razne internacionale ogrožajo samostojnost našega narodnega in državnega bitja in zdravi, krščanski, narodni duh naše narodne kulture. In ko Srbska pravoslavna cerkev

opozarja na to nevarnost in nastopa v obrambo svojih pravic, samostojnosti narodnega in državnega bitja ter nacionalnega duha ujednene narodne kulture, trdijo tuji hlapeci, da gre le za neko trenutno, umetno napravljeno razburjenje, ki se bo pomirilo, oziroma da gre celo za neke naročene pobude. Srbska pravoslavna cerkev ne živi in ne deluje v razburjenju. Kot včeraj in danes, bo tudi jutri in vedno branila svoje pravice, svetosavski narodni duh, svetosavsko narodno kulturo in sveta svetosavska družinska, občinska, narodna in državna izročila. Peklenska vrata je ne bodo premagala.

Ne nastopamo radi sebe in radi cerkve kot take — nastopamo radi sreče in napredka, veličine in samostojnosti našega dragega in plemenitega naroda in naše mile Kraljevine, zgrajene na milijonih svetih kosti sinov našega rodu, ki jih je svetosavski duh navduševal za njih občeudovanja vredne napore in za žrtvovanje svojih življenj. Mi nastopamo radi mira, ljubezni in bratstva vseh sinov naše države, pa naj pripadajo tej ali drugi veri, kajti vsi so mili našemu srcu. Mi nastopamo, da preprečimo zlo, da ne bi bilo treba svetosavskemu narodu poseči po samoobrambi...

Kam vede vse to?

Poročila o naporih udružene opozicije, da bi se vendar enkrat udružila in postavila skupen program notranje preureditve naše države, vzbujajo pri velikem delu naše javnosti le še veselost. Žal da razodevajo tudi bolestanje, v katero je zašla naša država po strahotnem 9. X. 1934! Tako smo čitali že ponovno, pa tudi v zadnjem času kot neko posebno osrečujočo vest, da tudi dr. Maček priznava to državo in njene meje. Še več, priznava celo dinastijo Karađorjevičev! Kaj pa hočete še več od človeka, ki ni več samo predsednik HSS in SDK, marveč tudi že predsednik »suverene in samostojnega hrvatskega naroda«, ima svojo rezidenco na Kupincu, od koder vodi usodo svojega naroda in izdaja svoje odredbe.

Smešno bi bilo vse to, če ne bi bilo tako žalostno! Kje na svetu, v kateri državi bi bilo sploh mogoče razpravljati o tem, če in kdo izmed državljanov priznava ali ne priznava svojo državo in njene meje. Naj govore zakoni, kakor hočejo, naj definirajo pojem veleizdaje tako ali drugače, v vsaki državi je nedotakljivost države, njenega ozemlja in njenih mej imperativ, kateremu se mora podrediti vsak državljan. Samo pri nas je mogoče, da se predstavlja kot neka posebna zasluga in odlika jugoslovenskega državljana dr. Mačka to, da tudi on priznava obstoj te države in njene meje!

Ne gre nam za dr. Mačka, on umira sam v sebi in sam vsled sebe. Če kdaj, je mogel in moral o priliki »Hrvatskega kulturnega tedna« v Zagrebu videti, kako izgleda od njega toliko opevani »hrvatski narod« v resnici. Če ima oči in če je sam napram sebi iskren, potem bi moral spregledati in ugotoviti, da tak »hrvatski narod«, kot ga ima pred seboj in za seboj, ni sposoben za nobeno resno, s težkimi žrtvami združeno borbo. Teatralni nastopi, pri katerih se ne samo ljudje, marveč tudi živali ovite v hrvatske trobojke in pri katerih se govori o socialni pravičnosti in samostojnosti hrvatskega naroda, še nikdar in nikjer niso dovedli do nobenih pozitivnih uspehov.

(Konec na 4. strani)

Iz drugih listov

Hrvatski kulturni teden

Po hrvatskih listih prinašamo sledečo statistiko o poteku prireditev, ki so se vršile v Zagrebu tekom »Hrvatskega kulturnega tedna«. V »Seljačkem domu« je najavil Herceg Rudolf, da bo prišlo takrat v Zagreb 100.000 kmetov. Reklama je bila ogromna. Vse se je vršilo pod protektoratom dr. Mačka in pod vodstvom predsednika »Seljačke sloge« Hercega Rudolfa. Vsi hrvatski listi so prinašali dan za dan ogromne popagandne članke. Kaj je bilo iz vsega tega, to nam pokažejo sledeče številke:

Mesto najavljenih 100.000 ljudi je prišlo v Zagreb od zunaj le 1350 udeležencev, le toliko se jih je poslužilo na polovico znižane voznine.

Razstavo narodnih izdelkov je obiskalo 1887 ljudi, večinoma Zagrebčanov. Na vstopnini je bilo plačanih na tej razstavi 5994 Din tako, da razstavljaljoči kmetje niso dobili povrnjenih niti svojih lastnih izdatkov.

V obeh gledališčih so bile od 5. do 12. VI. prvovrstne predstave hrvatskih oper in operet. Vseh teh predstav se je udeležilo 3007 oseb. Če se upoštevata, da je bilo teh predstav 16, potem se vidi, da pride na posamezno predstavo povprečno po 187 poslušalcev! Povdariti je treba, da imata obe zagrebski gledališči v normalnih časih in brez bučnih proslav tedensko najmanj 6000 obiskovalcev.

Žalosten je bil tudi obisk slavnostnih koncertov. Za simfonični koncert Zagrebske filharmonije, ki je izvajala dela hrvatskih skladateljev, je bilo prodanih 20 vstopnic in za nje plačanih Din 300. Stroški koncerta so pa znašali Din 14.000.

Koncert »Neodvisnih skladateljev« je obiskalo 220 poslušalcev. Komorni koncert »Zagrebskega komornega tria« je vžival 101 poslušalec, koncert Zagrebskega kvarteta pa je imel 103 obiskovalce.

Na društveni koncert Hrvatskega glashbenege zavoda je prišlo 230 ljudi, od katerih je plačalo vstopnino le 7, dočim so bili ostali poslušalci člani društva, katerim vstopnine ni treba plačati.

Ljudsko vseučilišče je imelo tekom Hrvatskega tedna dan za dnem hrvatska nacionalna predavanja. Teh predavanj je bilo 7, obiskalo jih je 215 oseb ter odpade na vsako predavanje povprečno po 30 poslušalcev. Hrvatski nemačkovski listi povdarjajo pri tem, da so običajna predavanja Ljudskega vseučilišča obiskovana stalno od 200 do 300 poslušalcev!

Če torej hrvatski listi sami ugotavljajo, da je bil interes občinstva za prireditve Tedna hrvatske kulture katastrofalno slab, potem to ni čudno z ozirom na gorenje številke, ki bi bile pri nas že v vsaki malo večji vasi naravnost nemogoče. In to je tisti »hrvatski narod«, ki si hoče seveda še le danes pod zaščito jugoslovenske državne zastave in pod vodstvom svojega predsednika dr. Mačka izvojevati svobodo. Tudi sedaj se je videlo, da se je Zagreb »tih dana do male volje izbarjakoval« — tako pišejo »Jugoslovenske novine« —, da pa kaj več razven hrvatskih zastav niti na poziv svojega predsednika in nekronanega kralja ni hotel dati. Se je pač naveličal komedije!

„Slovenski dom“ z dne 5. julija t. l. poroča:

Pogreba svojega velikega prijatelja dr. Antona Bonaventura Jegliča so se seveda s posebnim veseljem udeležili tudi naši fantje, ki so šele pred kratkim zopet mogli javno nastopiti v svojih novih fantovskih krojih...

Še bo zarade!

Dunajska »Die Börse« od 24. VI. t. l. prinaša dopis iz Beograda, ki javlja, da so ponudili predstavniki nizozemske težke industrije našim merodajnim mestom investicijo dveh milijonov holandskih goldinarjev za eksploatacijo Ljubije in Vareša. S to svoto naj bi se dvignila produkcija teh dveh rudnikov železa od 40 do 80 vagonov dnevno. Ponudili so tudi izgraditev vseh potrebnih naprav na naši jadranski obali za prevoz rude po morju. Produkcija železne rude je narasla v letu 1936. na 430.386 ton. Za njo se interesirajo tudi ČSR, Rumunija in Nemčija. Kot velik tekmeč pa se pojavlja Anglija, ki nudi plačila v zlatu, dočim žele drugi plačevati v kliringu. Konjunktura, ki je nastala vsled tekm v oboroževanju, znači veliko ugodnost za jugoslovensko produkcijo železa.

Isti list javlja, da je dovedlo iskanje petroleja v Černiku pri Novi Gradiški ter v okolici Velikega Poganca v Savski banovini do ugodnih rezultatov...

**Zaplenjena resnica
ima večjo silo
kot tisočkrat
izkričana laž!**

Tisočletna borba za glagolico je končana

Mi se v pogledu konkordata ne moremo spuščati v globlja razmatrivanja, ampak le plemenito in homolicijsko stano se ni odvzela. Pač pa nam je dobrodošel vsak članek, ki zagleda v drugih listih beli dan in ki se nanaša na osnutek konkordata. Posebno pa pozdravljamo vsak tak članek, ki izide v kakšnem vladnem listu in to iz enostavnega razloga, ker lahko tak članek v celoti prepisemo.

Če bi bilo še kaj drugega, žal na to dan a tem mračno in osvetljenem položaju, da se je

Odstavek iz »Priloge h konkordatu« se glasi:

»Sveta stolica se širjenju in uporabi glagolice v župnijah, kjer prevladuje slovanski jezik, ne bo upirala. Vendar pa smejo škofje po svoji vesti in modrosti izdati dovoljenje uporabe staroslovenskega jezika pri sv. maši le onim župnijam, v katerih bodo verniki izrazili enodušno željo, da se ta jezik pri sv. opraviilu uporablja. Škofje pa bodo morali v vsakem takem pa četudi posameznem primeru sv. stolico sproti obveščati.«

»Vremex« nadaljuje:

»Če se tej epohalni koncesiji dodajo še koncesije o uporabljanju našega živega jezika pri petju evangelija in berila ter v ritualu (t. j. pri deljenju sv. zakramentov in izvrševanju drugih javnih delov bogoslužja) tedaj pač nimamo razlogov, da smo s tem konkordatom nezadovoljni.

Dobronamerno koncesijo, označeno v poslednjem odstavku »Priloge k konkordatu«, na osnovi katere se lahko takoj na vsem področju države na dan sv. Cirila in Metoda bere sv. maša v staroslovenskem jeziku in to neglede na dejstvo ali je že izvršeno predpisano izražanje želja po vernikih glede tega jezika, moramo sprejeti kot dokaz največje uvidevnosti s strani vatikanske kurije.

Končujemo te naše opazke o glagolici ter konstatiramo, da je tisočletna razprava z rimsko kurijo o glagolici končana na način, kateri bi zagotovo »odobrovoljile« Strossmayerja in ostale pobornike glagolice. To je zgodovinski uspeh, ki krona življenjske napore Strossmayerja. Tako piše »Vremex«.

Čuvajmo Jugoslavijo!

Dr. Maček je v svoji govorici, ki jo je od-

Telovadba „slovenskih fantov“

Za 27.—29. junij so se zbrali v Celju »slovenski fantje in možje«, neka posebna pasma slovenskega naroda, ki ima neokusen, nov, berzajerom sličen krog, ki je menda odkupila bivšo orlovsko himno in ki je bržčas toliko intabulirana na nekdanjem premoženju in slavi pokojnega »Orla«, da je rekvirirala tudi njegove prapore in njegovega predsednika.

Ta redka pasma Slovencev je odšla z doma v Celje z veliko pripravljenostjo za navdušenje, v Celju pa tega navdušenja ni mogla razviti! Prepričala se je, da so bile, na mig iz zadrege in kot njen izhod, zatajene prav vse one svetinje, radi katerih je menda izkravavel »narodni mučenik« Dolinar, mesto njih pa so bile množici serviranje baš nasprotno, torej vse one svetinje, ki jih časte jugoslovanski nacionalisti! V Celju zato, na zunaj, ni bilo tabora znanih »slovenskih fantov in mož«, nego se je iz tega materiala tekoma enega samega dneva (rekord!) ustvarila masa navdušenih Jugoslovenov, ki je dokazala, da, če hoče, z dekletom pripravi vse, kar je potrebno za telovadbo.

Kajti klicem: Živel jugoslovanski Kralj, Živela Jugoslavija, Živela jugoslovenska vojska, je kar deževalo v Celju, prav tako ni bilo v vsem Celju niti ene slovenske zastave, dasi je bilo mesto za vidovdanske in fantovske slavnosti na gosto založeno z zastavami. Niti avtobusi niso poznali več slovenskih zastavic, celo kolesarji ne, pa celo značke na prsih »slovenskih fantov in mož« so bile z redko izjemo samo državne!

Čuvajmo Jugoslavijo!

Glavno važnost so »slovenski fantje in možje« polagali na telovadbo! Z njo naj izpričajo, da je večina telovadečega ljudstva v Sloveniji na njih strani, da je njih telovadba prvorazredna, vrhunska, sposobna zlatih olimpijskih medalj in da je vodstvo telovadbe daleko sposobnejše in modernejše kot pri Sokolu! Ta dokaz se je v vseh točkah prepričevalno ponesrečil! »Slovenski fantje in možje« so se pred svetom osmešili in nič ne pomagalo, če je vodja dr. Žitko s tribune v opravičilo navajal, da so oni imeli le 3 mesece časa za pripravo. V resnici traja njih svoboda že nad 24 mesecev, v resnici so bili njih telovadci izvežbani že za unionsko akademijo 7. marca 1937, v resnici so njih »vrhunski telovadci« neprekinjeno telovadili tudi tekom »črnih dni zatiranja«! Izgovor na čas pa ne drži tudi zato, ker so bile zlasti proste vaje tako navadne, da se jih v sokolaki telovadnici nauče tekom enega večera!

Slavnostna akademija

Malo celjsko gledališče je bilo popolnoma zasedeno. S polurno zakasnitvijo je pričela akademija, ki je bila dobra v pevskih točkah in nastopu malih harmonikarjev, telovadne točke pa so bile že same po sebi za slavnostno akademijo prešibke, pa tudi njih izvedba je bila okorna in mestoma neskladna! Izmed devetih mladcev jih je troje skoro ves čas izvajalo vajo v napačno smer! Njih vaje so bile zelo primitivne. Nekaj boljše je bila izvedba simbolične točke »Gor čez izaro«, vendar tudi ta ni zadovoljevala. Še najboljše so se odrezala dekleta (!) »fantovskih odsekov« s točko »Tri dobe češke zemlje, ker so izvajale najkvalitetnejše izmed vseh, vendar v preveč počasnih gibih.

V uvodni točki je bila prikazana skupina »tlačenega slovenskega naroda«, ki je postala veselejša, čim je fant v gorenjski noši razvil državno zastavo. Sicer so tudi sedaj znova sledili »črni dnevi«, ki pa jih je zopet razvedril prihod šestih telovadcev v polkrojnih SK Planinc, ki jih je občinstvo živahno pozdravilo. Izvedli so simbolično točko »Naprej zastava Slave«, motile pa so nekatere pomote in za akademijo preslabo izgubljeni gibi! Nato je pet deklet v narodnih nošah izvedlo simbolično točko »Lepa naša domovina«, kjer so se počasni gibi izmenjavali s poskočnimi. Celotno srbsko kolo so naše Slovenke dobro odplešale! Tekom prve točke je bil tudi govor, primeren aranžmaju: »Kako dolgo še, da bo postal slovenski narod na svoji zemlji svoj gospod. Naš Mojzes je zaklical: Dvignite glave! Težka je krivica, če jo tujec dela, še težja, če jo zadaja tvoj brat. Po težkih črnih dneh pa je: »Veliki naš oče zopet zaklical: Na delo, dvignite glave, pravica je z vami!«

Vrhunska gimnastika seveda ni isto kot eirkus, zlasti pa ni dovolj, če jo izvaja samo en telovadeč! Napovedan nastop na konju je iz neznanih razlogov odpadel, morda ni bil »podkovane«, nastop vzorne vrste na bradlji in na drogu pa je pokazal, da imajo »slovenski fantje« prvorabci komaj dva telovadca, Varška in Hvaleta, ki nekaj več znata, dočim Kermavner navadno vaje ne dokonča, ostalih

troje telovadcev v vrsti pa ne spada v vrhunske vrste, razen če jih vodijo s seboj, da je vrsta kompletna in da so pri roki, če je treba osnažiti orodje! Izvedbo Varškove in Hvaletove vaje, seveda tudi Kermavnerjeve, zmorejo v Sokolu že boljši naraščalniki, a telovadcev, ki so poleg teh treh nastopili na akademiji, pa pri Sokolu sploh ne puste nastopati, dokler niso zreli!

Vsekakor bi zelo grešili v Sokolu, če bi si po prizadevanju »Slovenca« kdajkoli za reprezentativno sokolsko vrsto izposojali telovadce vaje, seveda tudi Kermavnerjeve, zmorejo v Sokolu že boljši naraščalniki, a telovadcev, ki so poleg teh treh nastopili na akademiji, pa pri Sokolu sploh ne puste nastopati, dokler niso zreli!

Telovadni nastop na Glaziji

Obisk občinstva je bil prav lep, saj je bilo zbranega nad 3000, ki pa žal niso dočakali lepe telovadbe! Že tekme prejšnjih dni, ki so dale dragocene pokale doslej telovadno povsem neznatnim krajem, so dokaz, da je bilo v Celju mnogo pokalov, a malo telovadcev. Mladci so nastopili v modrih hlačicah in belih majicah, člani pa v enakih majicah in črnih hlačkah. Tak telovadni krog je torej zelo poceni, brez posebnih fondov bi ga lahko nabavili stotisoči našega naroda, vendar je nastopilo naraščaja samo 280, članov pa 520! Pri mladcih so nekateri imeli telovadne čevlje, drugi pa so bili bos. Odvezljali so samo dve zelo lahki vaji, a še te premalo skladno. Člani so sicer napravili učinkovit, a lahek rajalni nastop, njih vaje pa so bile nekaj never-

jetno novega: predklone, počepi, odročanja, ležne vzpore, vse to so delali navadno po štrikrat eno za drugim v isto stran! O kaki kompoziciji vaje torej ni govora, o kaki misli v vaji še manj, o kaki melodiji v godbi tudi ne dosti, zato sta te vaje spremljala nadležno glasno štetje in preveč vprijoči boben. Gotovo bratje telovadci ne zmorejo kaj boljšega, pa so morali biti s tem zadovoljni oni sami, njih vodstvo in, hočeš nočeš, tudi publika po klopih in v častni tribuni. Valandove proste vaje in rimske vaje zaslužijo isto odklonilno oceno.

Občinstvo je računalo, da bodo vsaj telovadci na orodju rešili telovadno čast tabora. Toda tako mizerne orodne telovadbe, take pravcate pacarije najbrž res ne vidite drugje kot pri »Bog živijo!« Osem telovadcev, menda iz Polzele, je na krogih v gugu kazalo, kako se na njih obnašajo začetniki! Skoraj pol vagona mehkega žaganja pod krogi ima pač za slugo, da so ostali tudi salti na glavo ali na hrbet neškodljivi. Sedem telovadcev na bradlji ter po pet telovadcev na dveh drogih je dostojno družbovalo krogom: Najenostavnejše vaje, skoraj pri vseh ene in iste, brez elegance, skrivljenih nog, razširjenih kolien, po štirje trebušni toči eden za drugim, po štirje toči v obesi pod kolenom, noge pri odsunu za vzklopko širjene kot rakove brke, to vendar ni telovadba! Pod telovadbo mora vendar tudi »cvet naše mladine« razumeti kaj lepšega in boljšega! V pričakovanju, da popravijo neugoden vtis vsaj telovadci izbrane vrste, je občinstvo komaj čakalo g. Kermavnerja in soborcev. Na splošno začudenje pa g. Kermavner niti ni nastopil na drogu, nego jih je bilo šestorica drugih, ki so pokazali le po eno vajo! Najboljši je bil Varšek, ki pa tudi ni imel pričakovane elegancije, g. Hvale vaje ni dokončal, drugi telovadeč je pri odbočki z droga krivil noge, tretji je krivil noge v veletoču in ni znal niti navadne vzklopke, četrti telovadeč je vajo dvakrat prekinil, šteti pa je prekinil in padel z droga... Vrsta je potemtakem zaslužila 360 zlatih berlinskih olimpijskih kolajni! Na krogih pa je vzorna vrsta šestorice pokazala tudi g. Kermavnerja. Poskušal je stojo, a je krivil noge, tezne stoje pa sploh ni mogel izvesti. Kaže, da so lepi časi že za njim. Drugi telovadeč je napravil prenzek salto, ki ga je z obrazom položil v žaganje. Tudi tretji telovadeč je zaman poskušal

Kam vede vse to?

(Nadaljevanje z 2. strani)

Gre nam za one srbijanske politike, ki romajo dan za dnem v Zagreb ali na Kupinec, da morejo potem na maloštevilnih sestankih svojih prijateljev podajati silno važne izjave in odlagati take izjave v beograjske liste. Gre nam za ono javnost, ki take izjave čita, pa se ne zaveda vse one strahotnosti, ki izhaja iz vsebine teh izjav. Kdo bi se drznil v svoječasni kraljevini Srbiji ali Črni gori samo misliti na kako zmanjšanje državnega ozemlja in na kako okrnitev državnih mej. Ne bi bilo treba državnih sodišč, ljudstvo samo bi bilo sodilo in obsodilo takega izdajalca. Danes se pa predstavniki istih srbskih junakov, nasledniki srbskih herojev in mučnikov že navdušujejo, če gospod dr. Maček blagohotno izjavi, da ni proti tej državi in da te države ne misli razbijati!

Tudi pri nas čitamo večkrat v gotovem tisku patetične izjave, da smo vendar vsi za to našo državo! Seveda v besedah! Ni dovolj, če rečem, da sem za to državo, ni dovolj, če se bijem na prsa in zagotavljam, da se bom boril proti vsakemu, ki bo hotel prodreti preko današnjih meja te naše države. K temu nas veže vendar prisega, to nam narokuje popolnoma živalski nagon po samoohranitvi. Pripadnost k nacionalni državi, pojem in bistvo takega državljanstva zahteva vse kaj drugega in to drugo je ravno ono, kar znači osnovno razliko med lastno, nacionalno ter tujo, vsiljeno državo.

Kot pripadniki tuje, nam sovražne avstro-ogrške monarhije smo morali čuvati nedotakljivost države in njenih meja, kot podaniki te tuje države nismo smeli izražati nobenih misli, ki bi ne bile združljive s to nedotakljivostjo, če nismo hoteli priti pod udar najostrejših zakonov. In čudno: dočim je jugoslovanska mladina takrat že revoltirala in imela pogum izražati svoje prepričanje o nevdržnosti umetne tvorbe kot je bila bivša črnogoltska monarhija, so danes tako goreči separatisti in federalisti, konfederalisti itd. lepo previdno molčali ter služili svojem apostolskemu cesarju in kralju. Oglasili so se pa sedaj v svoji svobodni nacionalni državi. Tu smatrajo, da lahko izživljajo vse ono, o čemur se niso upali niti misliti pod črnogoltim bičem, nacionalna država naj tvori po njihovem mišljenju torišče za izživljanje vseh onih destruktivnih instinktov, ki so jih svoj čas zadrževali ali iz globoke podaniške udarnosti ali pa iz strahu.

Državljanstvo v lastni, nacionalni državi ne zahteva od državljanov samo to, kar vsebuje črka zakona in kar nalaga ta črka državljanom vsake, količkar urejene države, kar

mora izpolnjevati na primer sedaj celo podjarmljeni Abesinec kot podanik italijanskega imperija! Državljanstvo v nacionalni državi zahteva od vsakega državljanja tudi pozitivno udejstvovanje za oživitvorenje onih principov in onih idej, ki tvorijo pogoj za obstoj in razvoj države. Med te ideje pa pri mladih nacionalnih državah kot je naša ne morejo in ne smejo spadati take, ki vodijo k razdvajanju in cepljenju tega, kar se je po tolikih borbah in tolikih žrtvah ujedinilo. Norec je vsak, kdor misli danes na ustvarjanje nek-kih mej med narodom, ki se je tekom sožitja tako premešal, da bi bilo ustvarjanje mej v škodo vsem. Že med Slovenci in Hrvat-ji bi bila taka meja težko izvedljiva, kaj pa šele med Hrvati in Srbi. Kdor govori danes o federaciji ali konfederaciji, ta propa-gira dejansko otvoritev najsrdečijih notra-njih sporov, ki morajo dovesti do največjega oslavljenja naše države na zunaj. Poleg tega se bavi s problemom, ki je danes na zakonit način neizvedljiv.

Čemu torej razpravljanje o stvarih, ki so praktično neizvedljive, čemu zavajanje in hujškanje naroda! V dnevi, ko so gospodarski in socialni problemi najbolj pereči, ko bi bilo treba, da se združimo vsi, pa naj bomo v svojih srcih unitaristi ali federalisti, za skupno borbo proti korupciji in centralizmu kot izvoru te korupcije in vsega nezadovoljstva, imata centralizem in korupcija svoje najboljše podpornike ravno v vseh onih, ki zavezujejo svojem »narodu« oči s plemenskimi zastavami zato, da dere ta narod slep v svojo gospodarsko propast, zato, da se omogoča tujemu kapitalu in domači korupciji izžeti iz tega naroda še zadnje kapljice njegove krvi. Pustite enkrat v miru vse to slepomišljenje, ki vodi v neminovno propast, pobrigajte se za osnovni problem našega naroda in naše države, kot ga predstavlja napačni in pretirani centralizem. Tega ne boste ubili s plemenskimi horbami in zastavami, kajti če kdo, je ravno ta centralizem s svojo čaršijo najbolj vesel plemenskega slepomišljenja, ker dobro ve, dokler se bo mo pretepali vsak zase in med seboj Slovenci, Hrvati in Srbi, tako dolgo se bo razvijal in redil iz naše krvi. Kajti ta centralizem, ta čaršija nista jugoslovenska. Oha sta mednarodna in nimata nič skupnega niti z jugoslovenstvom niti s slovenstvom, hrvatstvom ali srbstvom.

Otroški vozički naj-novejših modelov. Šivalni stroji, pogreznjivi. Dvo-kolesa, motorji, triickli

najceneje pri
»TRIBUNA«
F. BATJEL

Ljubljana, Karlovska c. 4
Maribor, Aleksandrova 26

stojo. Najboljši je bil pač Varšek, dasi je bila njegova raznožka nazaj nesigurna, pa je šel isto vajo popravljat in nadomestil raznožko z lepim saltom naprej. Peti telovadeč je krivil noge, g. Hvale pa ni imel čiste niti stoje niti razovke. Celotni popravili stoje ni imel sreče. Tudi za vajo na krogih bi ta izbrana vrsta zaslužila 360 srebrnih berlinskih olimpijskih medalj. V štafeti so nastopile štiri vrste; v lepem zaključnem teku je zmagalo Celje.

Ves čas je ob vstopu na telovadišče motrilo ta klavirni telovadni nastop 26 praporov bivšega »Orla«, ki so tudi spremljali one tekmovalce, ki so prišli pred glavno tribuno po trofeje. Godba je svirala »himno bivših Orlov«, sedaj »himno slovenskih fantov«, ki so jo blaženo peli po telovadišču, vendar, ta himna že ne vžiga več! Zanimivo je bilo tudi z državno himno. Ona je sestavljena iz treh delov. V prvem delu, ki ga je bil srbski del državne himne preveden v slovensčino takole: »Pravde Bog, ki si propada — varoval nas še dole, — čuj molitve, bodi nade, — bodi spas nam še naprej! — Bog nam varuj, Bog nam hrani — kralja našega in rod.« Ker ta predelana državna himna ni bila občinstvu še znana, niti vsem telovadcem, jo je pel le majhen kupček »slovenskih fantov«.

Bo naj pa teh ozkosrčnih slovenoborcev v dno duše sram, da celo državno himno prenarejajo in potvarjajo, samo da se ne bi skozi »jugoslovensko« slovenska usta glasila pesem v srbskem originalu! Ako morajo pokrovitelji tabora prositi Boga v latinskem jeziku, koliko lažje bi to storili v srščini, posebno še, ko pri izgovorjavi in petju vendar ne pride v poštev cirilica!

Značilno je, da tekom vseh taborskih dni nihče ni nazdravljaj SK Planini, nihče ni vzklikal »fantovskim odsekom« in njih krogem, dasi so SK Planina in fantovski odseki priredili to »slavno« slavlje, nego so vzklikali le: »Zastava Slave!«

Kako se more vzgajati na ta način mladina za trdna načela, za značaje, za kreposti in vrline, to je pač velika uganka! Celje svojih izletnikov ni prav nič navdušilo! Pokazalo pa je, kako se nekdanj tako mogočno katoliško orlovsko gibanje brez upora speljuje v poljubno kolesnico dnevne politike! S tem pa to gibanje izgublja na moči, a tudi na upravičenosti in zakonitosti! kajti edina organizacija, ki v prosvetnem in telesnem vzgojnem pogledu ni odvisna od dnevne politike in zato z vso pravico poudarja svoj narodni značaj, je in ostane Sokolska organizacija! Nje Celjski tabor ni prav nič oškodil, nasprotno, vse kaže, da tudi obupni škodoželjni poskusi drugi strani ne morejo dati trajnega uspeha, ker jih pač narod odklanja vse dotle, dokler ceni svoje duhovno zdravje in svoje zgodovinsko poslanstvo. A naš jugoslovenski narod je še zdrav, naš narod odklanja »slovenske fante«, odklanja licemerstvo, lizunstvo državnih zastavi in drugim narodnim svetinjam!

Dober nasvet

Pri »Figovcu« sedita v resnem razgovoru dva možaka. Eden od njih ima vabilo za sodišče, ker je nekaj preveč govoril. Boji se kazni in sprašuje svojega prijatelja, kako naj se zagovarja. »Rekel sem, kaznovan pa ne bi bil rad.« Pa vzame njegov prijatelj v roke zadnjo številko »Slovenca« in mu da sveto: »Prečitaj »Slovenca«, pa boš videl, kako se zagovarjaj. Sem rekel, pa ne tako, če sem pa rekel tako, sem mislil drugače, če sem pa tudi mislil tako, so pa temu krivi drugi!«

Par dni pozneje se dobita oba prijatelja zopet pri »Figovcu«. Ves žalosten pripoveduje oni s predolgim jezikom, da mu zagovor ni pomagal, ker mu je sodnik odgovoril, da velja tak zagovor samo za katoliški tisk, ne pa za »špetircimera«.

IZ UREDNIŠTVA

Vsled preobilega gradiva sporočamo našim vrlim dopisnikom, da bomo uvrstili njihove prispevke prihodnjič.